

به نام خدا

- ۱) جاهای خالی را با کلمات/عبارات مناسب تکمیل نمایید.
- الف. جغرافی دانان در مطالعه پراکندگی جمعیت عوامل..... **طبیعی**..... و..... **انسانی**..... را مورد توجه قرار می دهند.
- ب. طبق آخرین آمار سر شماری نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵ ، جمعیت ایران تقریباً **۸۰**... میلیون نفر است.
- پ. **قانون ۷۰**..... زمان دو برابر شدن جمعیت هر کشور را نشان می دهد.
- ت. اطلاع از **میزان رشد جمعیت**..... پایه محاسبه فرمول دو برابر شدن جمعیت است.
- ث. **ساختمان جمعیت**..... ویژگی های قابل اندازه گیری جمعیت را مورد بررسی قرار می دهد.
- ج. مهاجرت های خارجی به دو گروه..... **اجباری**..... و **اختیاری**..... تقسیم می شوند.
- چ. مهاجرت **روستاییان**..... به **شهرها**..... از مهم ترین مهاجرت ها در دهه های اخیر به شمار می روند.

۲) به سوالات زیر به صورت کوتاه، پاسخ دهید.

- الف) **رشد افزایش جمعیت ایران طی دهه های اخیر چگونه بوده است؟**
از سال ۱۳۳۵ تا ۱۳۸۵ سیر صعودی داشته ولی از آن زمان به بعد رشد ثابتی پیدا کرده است.
- ب) **در محاسبه رشد طبیعی جمعیت کدام شاخصها مد نظر قرار می گیرند؟**
نرخ موالید و مرگ و میر
- پ) **در محاسبه رشد مطلق جمعیت کدام شاخصها مد نظر قرار می گیرند؟**
مهاجرت، میزان موالید و مرگ و میر.
- ت) **چرا برنامه ریزان به آینده نگری جمعیت نیاز دارند؟**
برای برنامه ریزی های مختلف اجتماعی، اقتصادی، آموزشی، فرهنگی و دفاعی
- ث) **بر طبق مرکز آمار ایران چهار گروه عمده سنی در سال ۱۳۹۵ کدامند؟**
کودکان و نوجوانان (۱۴-۰ سال)، جوانان (۲۹-۱۵)، بزرگسالان (۵۹-۳۰)، سالمندان (۶۰ تا ۸۵+).
- ث) **سه شکل مهاجرت در قرن بیستم کدامند؟**
روستا به شهر، مهاجرت های سیاسی و مهاجرت های خارجی
- ج) **اثرات مهاجرت بر مکان مبدأ و مقصد را بنویسید.**
تغییرات در ترکیب سنی و جنسی، قیمت زمین و مسکن، اشتغال، امکانات و تجهیزات، فرهنگ و زبان به وجود می آید .

۳) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

- الف) **جغرافیای انسانی چیست؟**
جغرافیای انسانی به پراکندگی جوامع انسانی، ویژگی ها، فعالیت ها و رابطه آنها با محیط طبیعی می پردازد.
- ب) **عوامل موثر بر پراکندگی جمعیت کدامند؟**
عوامل طبیعی: ناهمواریها، پوشش گیاهی، نوع خاک، آب و عوامل انسانی: سرمایه گذاری دولت ها، پیشینه و سابقه تاریخی، حمل و نقل و ارتباطات، سرمایه و فناوری

پ) رشد طبیعی جمعیت را چگونه محاسبه می کنند؟

میزان موالید در یکسال را از میزان مرگ و میر کم می کنند، سپس نتیجه را بر کل جمعیت تقسیم می کنند و در ۱۰۰ ضرب می کنند (فرمول اول ص ۶۵ کتاب)

ت) رشد مطلق جمعیت را چگونه محاسبه می کنند؟

موالید و مرگ و میر، رشد طبیعی جمعیت را نشان می دهد که اگر مهاجرت را به آن اضافه یا از آن کم کنیم، رشد مطلق جمعیت را به دست خواهیم آورد (فرمول دوم ص ۶۵ کتاب).

ث) زمان دو برابر شدن جمعیت با استفاده از قانون ۷۰ را چگونه محاسبه می کنند؟

عدد ۷۰ را بر نرخ رشد تقسیم می کنیم عدد به دست آمده زمان دو برابر شدن جمعیت را نشان می دهد (فرمول ص ۶۶ کتاب درسی). مثلاً اگر نرخ رشد جمعیت ۲ باشد، از تقسیم ۷۰ بر ۲ عدد ۳۵ به دست می آید، یعنی ۳۵ سال طول می کشد تا جمعیت دو برابر شود.

ج) برنامه ریزان در چه زمینه هایی از اطلاعات و آمارهای سنی و جنسیتی جمعیت کمک می گیرند؟

برای تحقق برنامه های تأمین اجتماعی، بهبود وضعیت سالمندان، ارتقای سطح سلامت جامعه، تأمین شغل برای حال و آینده، و...

چ) هرم سنی از چه قسمتهایی تشکیل شده است؟ و هر قسمت نشانگر چیست؟

قاعده یا پایین هرم که سنین بین ۱۴-۰ سال را نشان می دهد و هر چه پهن تر باشد یعنی موالید بیشتر است. وسط هرم که سنین بین ۱۵ تا ۶۴ سال را نشان می دهد و هر چه پهنتر باشد یعنی بزرگسالان و نیروی کار بیشترند. نوک یا بالای هرم که نشان دهنده میزان سالمندان است.

ح) هرم سنی کشورهای در حال توسعه مانند اکوادور و توسعه یافته مانند آلمان چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟

در اکوادور قاعده هرم پهن تر است یعنی میزان موالید بیشتر است. در آلمان وسط هرم پهنتر است یعنی نیروی کار بیشتری دارد و نوک هرم پهنتری دارد یعنی امید به زندگی بالاتر است.

خ) علت افزایش ناگهانی جمعیت ایران در دهه های اخیر چه بوده است؟

گسترش بهداشت و واکسیناسیون، لوله کشی و بهبود آب آشامیدنی، رونق صادرات نفت و واردات مواد غذایی و ...

د) نوع مهاجرتهای زیر را مشخص کنید.

- مهاجرت آریایی ها از سیبری به ایران: خارجی (اجباری)

- مهاجرت قبایل کرد به شمال شرق ایران توسط شاه عباس: داخلی - سیاسی

- مهاجرت روستاییان به شهرهای بزرگ: داخلی - روستا به شهر